

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ-
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PROGRAM POČETNE OBUKE I PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA 2013. GODINU

Ovaj program usvojio je Upravni odbor Centra za edukaciju sudija i tužilaca
u Federaciji Bosne i Hercegovine na svojoj XXIII sjednici održanoj
21. novembra/studenog 2012. godine.

Programi Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Centra za edukaciju
sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH usaglašeni su na
zajedničkoj sjednici održanoj 07. novembra/studenog 2012. godine.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj 20. i 21.
decembra/prosinca 2012. godine odobrilo Programe početne obuke i programe stručnog
usavršavanja za 2013. godinu, koje su predložili Upravni odbor Centra za edukaciju sudija i tužilaca u
Federaciji Bosne i Hercegovine, Upravni odbor Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj
i Pravosudna komisija Brčko Distrikta BiH.

Vrlo poštovane/i,

Imam posebnu čast i zadovoljstvo predstaviti Vam Program početne obuke i program stručnog usavršavanja za 2013. godinu.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine svake godine, u okviru svoje zakonske djelatnosti, kreira i realizira godišnji Program.

U cilju daljnjeg podizanja kvaliteta obuke, ponovo su tokom 2012. godine putem web ankete ispitane potrebe za edukacijom nosilaca pravosudnih funkcija u čitavoj pravosudnoj zajednici Federacije Bosne i Hercegovine, nakon čega je sačinjena sveobuhvatna analiza. Anketi se odazvao veći broj sudija, tužilaca i stručnih saradnika/savjetnika nego ranijih godina, gdje su iskazane želje, potrebe, zahtjevi i očekivanja.

Program koji se nalazi pred Vama nastao je kao rezultat vrlo opširnih konsultacija i procjena potreba za obukom sudija i tužilaca. Pored provođenja ankete, konsultirani su sudovi i tužilaštva, zatim su posebno konsultirani rukovodioci pravosudnih institucija, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, kao i sve relevantne institucije u Bosni i Hercegovini, koje se bave nadzorom nad provođenjem strategija, a koje za cilj imaju i edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Centar je pismenim putem izvršio konsultacije sa svim međunarodnim organizacijama koje učestvuju u organizaciji stručnog usavršavanja nosilaca pravosudnih funkcija u Bosni i Hercegovini. Svakako da dobar dio programa proizlazi iz projekata međunarodne zajednice, međunarodnih institucija i organizacija koji se odnose na podršku, saradnju i jačanje pravosudne zajednice u Bosni i Hercegovini, što ima odraza i na edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija.

Realizacija programa prilagođena je u najvećoj mogućoj mjeri finansijskim i drugim mogućnostima Centra kao i pravosudnih institucija.

Nastojali smo uvesti nove metode, obogatiti sadržaje rada, zastupati mnoge pravne oblasti, staviti naglasak i pospješiti teme iz oblasti ljudskih prava, porodičnog i privrednog prava, uvoditi teme evropskog prava, aktualizirati teme i prakse iz građanskog i krivičnog prava sa akcentom na borbi protiv organiziranog kriminala i jačanju kapaciteta pravosudnih institucija.

Uvažavajući sve naprijed navedeno, kao i obaveze prema strategijama, kao što su:

- Državna strategija za rad na predmetima ratnih zločina 2008-2015;
- Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo u BiH, 2008.-2015;
- Državna Strategija i Akcioni plan za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u Bosni i Hercegovini 2009.-2013.;
- Državni Akcioni plan za borbu protiv zloupotrebe opojnih droga BiH 2009-2013.;

kreirali smo Program početne obuke i program stručnog usavršavanja za 2013. godinu, koji obuhvata: **početnu obuku** stručnih saradnika i savjetnika uposlenih u institucijama pravosuđa, **komplementarnu obuku** namijenjenu stručnim saradnicima/savjetnicima koji su završili trogodišnju početnu obuku, a još uvijek rade kao stručni saradnici u institucijama pravosuđa i **kontinuiranu obuku** sudija i tužilaca.

Program početne obuke i program stručnog usavršavanja za 2013. godinu planirao je održavanje 94 edukativnih aktivnosti iz programa kontinuirane obuke, 2 aktivnosti komplementarne obuke i 16 edukativnih aktivnosti iz programa početne obuke, te 4 savjetovanja:

XII savjetovanje iz krivične oblasti u Neumu; Oktobarski pravnički dani u Banjoj Luci; VIII savjetovanje iz građanske oblasti na Jahorini i VI savjetovanje tužilaca.
Ukupno 112 aktivnosti.

Želja nam je da u narednoj godini u ponuđenim edukativnim aktivnostima pronađete svoju potrebu za specijalističkom obukom, koja će Vam pomoći da u svome radu ostvarite još bolje rezultate.

DIREKTOR
Ismet Trumić

SADRŽAJ

UVOD	7
KREIRANJE PROGRAMA POČETNE OBUKE I PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA 2013. GODINU	8
PROCES PROCJENE POTREBA ZA OBUKOM	8
UTVRĐIVANJE CILJA OBUKE, PLANIRANJE PROGRAMA OBUKE, RAZMATRANJE I IZBOR MOGUĆIH RESURSA I METODA OBUKE	9
REALIZACIJA OBUKE	9
PROCJENA I ANALIZA REZULTATA OBUKE	10
POČETNA OBUKA	11
POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA I SAVJETNIKA U PRAVOSUĐU	13
GENERACIJA 2013/2015 – PRVA GODINA	15
GENERACIJA 2012/2014 - DRUGA GODINA	17
GENERACIJA 2011/2013 - TREĆA GODINA	19
KOMPLEMENTARNA OBUKA	21
KONTINUIRANA OBUKA	23
LJUDSKA PRAVA	25
EVROPSKO PRAVO	29
KRIVIČNO PRAVO	31
PROJEKAT: "PODRŠKA PRAVOSUĐU U BIH - JAČANJE TUŽILAČKIH KAPACITETA U SISTEMU KRIVIČNOG PRAVOSUĐA"	37
PRIJEDLOZI TEMA ZA OBUKE (IPA 2010 PROJEKAT – EU PODRŠKA ZA PROVEDBU ZAKONA, KOMPONENTA IX – SARADNJA POLICIJE I PRAVOSUĐA)	39
PROGRAM SPECIJALISTIČKE OBUKE SUDIJA I TUŽILACA PREMA ZAKONU O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLIJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU	45
SEMINARI U SARADNJI SA OPDAT-om I AMBASADOM SAD-a U BIH	47
PREKRŠAJNO PRAVO	51
GRAĐANSKO PRAVO	53
PORODIČNO PRAVO	59
PRIVREDNO PRAVO	61
IZVRŠNO PRAVO	63
RADNO PRAVO	65
UPRAVNO PRAVO	67
ETIKA	69
OBUKA SUDSKOG I TUŽILAČKOG MENADŽMENTA	71
INFORMATIČKE OBUKE	73
STUDIJSKE POSJETE I SEMINARI KOJI SE ODRŽAVAJU U INOZEMSTVU	74
EDUKACIJA EDUKATORA	75
SAVJETOVANJA	77
ZAJEDNIČKI SEMINARI CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BOSNE HERCEGOVINE, CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U REPUBLICI SRPSKOJ I PRAVOSUDNE KOMISIJE BRČKO DISTRIKTA BiH	79
PRIJAVNI OBRASCI	83

UVOD

Sistemska edukacija sudija i tužilaca predstavlja nužnost Bosne i Hercegovine, kojom se osigurava efikasno provođenje kompleksne reforme pravnog sistema: primjena ključnih novih zakona u oblasti materijalnog i procesnog prava, obaveza primjene međunarodnih standarda i normi, izbor sudija i tužilaca i organizacija sudskog i tužilačkog sistema.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine (Centar) je ustanovljen u skladu sa Zakonom o Centru za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 24/02, 40/02, 59/02 i 21/03). Centar je, u skladu sa Zakonom, javna ustanova sa posebnim ciljem i ima svojstvo pravnog lica.

1. Pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH Centar organizira kontinuiranu obuku stručnog usavršavanja sudija i tužilaca.
2. Prema uputama i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine Centar organizira nastavu za početnu obuku osoba koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca.

Cilj Centra je da, pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, osigura da se programi edukacije za sudije i tužioce utvrđuju i provode u smislu kriterija otvorenosti, stručnosti i nepristrasnosti, koji čine sastavni dio obavljanja sudske i tužilačke djelatnosti.

Upravni odbor Centra je organ upravljanja i sastoji se od devet članova, predstavnika sudskih i tužilačkih organa, profesionalnih udruženja i istaknutih pravnih stručnjaka. Članove Upravnog odbora proglašava Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH. Prvi sastav Upravnog odbora imenovan je u septembru 2002. godine.

Centrom rukovodi direktor Centra. Unutrašnju organizaciju Centra čine tri odsjeka: Odsjek za programske i edukativne poslove, Odsjek za finansijske poslove i Odsjek za administrativne poslove.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dužna je da osigura godišnji budžet za rad Centra. Centar stiče sredstva i iz subvencija gradova i općina, donacija, poklona domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica i međunarodnih organizacija, pozajmica te od naknada za usluge koje Centar obavlja.

Program edukacije Centra kreira se na osnovu provedene ankete sudova i tužilaštava, izvještaja domaćih i međunarodnih organizacija, praćenjem izmjena u legislativi i na osnovu iskazanih potreba i preporuka u državi, regiji i svijetu. Centar treba da osigura stručno usavršavanje u oblasti tumačenja i primjene materijalnih i procesnih zakona, etičkih standarda, najnovijih naučnih i stručnih dostignuća u oblasti prava, sudske i tužilačke prakse drugih zemalja, te u drugim oblastima koje odredi Upravni odbor Centra.

KREIRANJE PROGRAMA POČETNE OBUKE I PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA 2013. GODINU

U evropskom pravosuđu obuka je postala dio profesionalnog života. Pod obukom se podrazumijevaju tečajevi i sesije obuke pod rukovodstvom instruktora.

Obuka je konkretnija i specifičnija od obrazovanja, a njene ciljeve i očekivane rezultate lakše je definirati. Obuka kao takva mora uključivati sljedeće elemente:

- proces procjene potreba za obukom;
- utvrđivanje cilja obuke;
- planiranje programa obuke;
- razmatranje i izbor mogućih resursa i metoda;
- realizaciju obuke i
- procjenu i analizu rezultata obuke.

PROCES PROCJENE POTREBA ZA OBUKOM

U cilju analize edukativnih potreba, svjesni važnosti kontakata sa predsjednicima sudova, glavnim tužiocima, edukatorima, sudijama, tužiocima, predstavnicima državnih organa, predstavnicima agencija za provođenje zakona, profesionalnim pravničkim asocijacijama i dr., u namjeri da ponuđeni programski sadržaji u najvećoj mogućoj mjeri odgovaraju konkretnim potrebama korisnika obuke, Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine kreira program početne obuke za osobe koje se namjeravaju baviti pravosudnom funkcijom i program stručnog usavršavanja sudija i tužilaca.

U namjeri da program obuke i stručnog usavršavanja sudija i tužilaca u 2013. godini odražava potrebe pravosudne zajednice, Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine izvršio je procjenu potreba pravosuđa za obukom u 2013. godini.

Ispitivanje potreba provodilo se na tri nivoa:

1. Ispitivanje potreba sudija, tužilaca i stručnih saradnika: U saradnji sa proMENTE socijalna istraživanja CEST FBiH kreirao je dva upitnika: jedan upitnik za analizu potreba sudija i tužilaca, a drugi za analizu potreba stručnih saradnika. Web upitnici bili su otvoreni za ispunjavanje u maju 2012. godine. U ovom kontekstu također su analizirani evaluacijski upitnici, koje učesnici ispunjavaju nakon završenih obuka.
2. Zahtjevi pravosudnih institucija: U ovom kontekstu su anketirani rukovodioci pravosudnih institucija.
3. Strateški zahtjevi: Centar je razmatrao zahtjeve za obukom koji proizilaze iz strateških dokumenata. U ovom kontekstu su konsultirani Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH i relevantne institucije u Bosni i Hercegovini, koje se bave nadzorom nad provođenjem strategija, a koje za cilj imaju i edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Također, proces procjene potreba za obukom obuhvatio je i obaveze koje su stavljene pred Centar strateškim dokumentima u oblasti reforme pravosuđa u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu ovako prikupljenih podataka izvršena je analiza procjena potreba pravosuđa u Bosni i Hercegovini, a koja je rezultirala ovim Nacrtom Programa početne obuke i programom stručnog usavršavanja sudija i tužilaca za 2013. godinu.

UTVRĐIVANJE CILJA OBUKE, PLANIRANJE PROGRAMA OBUKE, RAZMATRANJE I IZBOR MOGUĆIH RESURSA I METODA OBUKE

Izrada programa obuke je u uskoj vezi s potrebama pravosuđa. Nakon što se ustanove potrebe pravosuđa za obukom, bitno je jasno definirati cilj obuke, a na osnovu cilja obuke bit će izrađen program obuke. Različiti ciljevi obuke i programi obuke zahtijevat će i različite resurse i metode obuke.

Međutim, jedan od najznačajnijih faktora koncipiranja bilo kog oblika stručnog usavršavanja je sastav ciljne grupe (grupe učesnika). Upravo sastav učesnika direktno utječe na komunikaciju i saradnju u grupi. Prilikom sastavljanja grupe učesnika mora se imati u vidu: nivo iskustva (novomenovani/iskusni), sudije i/ili tužioci, učesnici iz istih ili različitih sudova/tužilaštava ili regiona i hijerarhijski nivo (općinski nivo, kantonalni nivo, vrhovni/entitetski nivo i nivo BiH).

Osnovno pravilo je da su učesnici u načelu najopušteniji u homogenim grupama s ljudima koji su na njihovom vlastitom hijerarhijskom nivou i na istom nivou već postojećeg znanja i iskustva.

Uloga edukatora je da *olakša učenje*, odnosno da pospješi proces razumijevanja kod onih koji pohađaju stručno usavršavanje, čime se, opet, stavlja naglasak na prirodu obuke. Obuku svakako *ne* čini prenošenje maksimuma znanja u vremenu koje je na raspolaganju. Pored vještina u prenošenju znanja odraslima edukatori moraju imati temeljno znanje i razumijevanje predmeta o kojem se vodi obuka.

Također je potrebno imati u vidu razlike između sticanja znanja i sticanja vještina. Općeprihvaćeno mišljenje je da ljudi vještine stiču: slušanjem 10%, gledanjem 25% i radom 65%, dok znanje ljudi stiču: radom 10%, slušanjem 15% i gledanjem 75%.

Uzimajući u obzir sve faktore koji se prilikom koncipiranja obuke moraju uzeti u razmatranje, kvalitetna obuka zahtijeva 20 do 40 sati pripreme po 1 satu obuke (priprema edukatora: 3 sata pripreme za 1 sat obuke), dok se za učenje na daljinu smatra da je za 1 sat obuke potrebno 200 sati pripreme.

REALIZACIJA OBUKE

Uzimajući u obzir ljudske resurse Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, budžete pravosudnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, postojeću edukatorsku zajednicu, vrijeme i novac potrebne za kvalitetno planiranje stručnog usavršavanja, u 2013. godini edukacija će biti organizirana u skladu sa sljedećim:

- a) edukacija će se organizirati u formi centralizirane i regionalne obuke;
- b) obavezna obuka će trajati 4 (četiri) dana;
- c) prijavljivanje sudija i tužilaca na edukativne aktivnosti vršit će isključivo predsjednici sudova i glavni tužioci.

U Federaciji Bosne i Hercegovine (uključujući i Sud i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine) rade 924 nosioca pravosudnih funkcija. Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH ima 14 uposlenih i ukupno 56 aktivnih edukatora.

Edukacija i stručno usavršavanje sudija i tužilaca prema Programu stručnog usavršavanja u 2013. godini bit će realizirani odgovarajućom kombinacijom centralizirane i regionalne obuke. Centralizirana obuka podrazumijeva obuku koja će biti održana u prostorijama Centra

za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Sarajevo, ulica Halida Nazečića broj 4. Izuzetno, edukativne aktivnosti, koje se realiziraju u saradnji s međunarodnim organizacijama, povremeno će biti organizirane u drugim regionalnim centrima.

Regionalna obuka podrazumijeva obuku koja će se realizirati u regionalnim centrima: Bihaću, Mostaru, Zenici i Tuzli. U nastojanju da preduprijedimo finansijske troškove pravosudnih institucija, Centar je organizirao regionalnu obuku i preporučuje predsjednicima sudova i glavnim tužiocima da nosioce pravosudnih funkcija, prema pravnim oblastima i referatu na kojem rade, prijave na jednu edukativnu aktivnost u okviru centralizirane obuke i aktivnosti iz regionalne obuke.

Ovakav način izvođenja obuke omogućava razmjenu mišljenja i iskustva između učesnika iz cijele FBiH/BiH i umrežavanje nosilaca pravosudnih funkcija. Na isti način sam Centar za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH bit će u mogućnosti da više vremena posveti pripremi edukativnih aktivnosti, koje za cilj imaju poboljšanje kvaliteta stručnog usavršavanja sudija i tužilaca u BiH.

Imajući u vidu ukupan broj sudija i tužilaca, Upravni odbor Centra je izrazio svoju zabrinutost objektivnom mogućnosti nosilaca pravosudnih funkcija da odgovore u odgovarajućem broju na sve planirane edukativne aktivnosti. Rezultat velikog broj (112) edukativnih aktivnosti leži u činjenici da mnogobrojni projekti u skladu s određenim strateškim zahtjevima planiraju edukativne aktivnosti o istim ili sličnim temama.

PROCJENA I ANALIZA REZULTATA OBUKE

Poslije aktivnosti stručnog usavršavanja potrebno je ocijeniti uspješnost aktivnosti i identificirati buduće potrebe za obukom. Potrebno je informacije za ocjenjivanje prikupiti od svih učesnika (edukatora, učesnika i Centra za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH). U okviru procesa ocjenjivanja svi učesnici imaju sopstveno gledište.

Razlozi zbog kojih treba osigurati povratne informacije su:

- da li su planirani rezultati učenja postignuti (tj. da li je obuka bila uspješna);
- da se identificiraju buduće potrebe polaznika u vezi sa obukom;
- da li su učesnici zadovoljni edukatorima i njihovim radom; te
- da li će obuka biti korisna učesnicima u njihovom daljnjem radu.

Centar je u 2012. godini počeo i u 2013. godini nastavlja razvoj nove metodologije evaluacije obuka.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca će u saradnji sa pravosudnim institucijama voditi evidenciju o rezultatima realizacije programskih aktivnosti, kao i o učešću svakog sudije/tužioca na konkretnim programskim aktivnostima. Svakom nosiocu pravosudne funkcije bit će osigurana četiri dana obavezne obuke na godišnjem nivou, a obvezniku početne obuke osam dana obuke na godišnjem nivou u skladu sa Programom.

Imajući u vidu potrebu osiguranja viših standarda i kvaliteta obuke sudija i tužilaca, te broj nosilaca pravosudnih funkcija kojim Centar mora osigurati propisanu obaveznu obuku na godišnjem nivou, sugeriramo predsjednicima sudova i glavnim tužiocima kao i nosiocima pravosudnih funkcija da, u skladu sa ovim programom, pohađaju prioritarno onu obuku koja korespondira sa njihovim konkretnim rasporedom u sudu i tužilaštvu i sa referatima iz odgovarajuće pravne oblasti na koju su raspoređeni.

POČETNA OBUKA

POČETNA OBUKA STRUČNIH SARADNIKA I SAVJETNIKA U PRAVOSUĐU

U skladu sa zakonima o centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, centri organiziraju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno završe program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz četiri modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

Godine 2013. provodi se početna obuka za tri generacije polaznika 2013/2015 (1. godina Moduli I-IV), 2012/2014 (2. godina Moduli I-IV) i 2011/2013 (3. godina Moduli I-IV).

Module iz treće godine mogu slušati samo polaznici koji su odslušali sve module iz 1. godine i sve module iz 2. godine programa početne obuke.

Module iz druge godine mogu slušati samo polaznici koji su odslušali sve module iz 1. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Module iz prve godine (generacija 2013/2015) pohađaju stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2012. godine i u 2013. godini do **31. 05. 2013. godine** (nisu bili obuhvaćeni programom početne obuke za 2012. godinu).

GENERACIJA 2013/2015 – PRVA GODINA

SEMINAR: MODUL I – NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO (godina I)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 11. i 12. septembar 2013. godine

Ciljna grupa: stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2012. godine i u 2013. godini do 31. 05. 2013. godine

Teme seminara:

- Položaj nosilaca pravosudnih funkcija
- Organizacija pravosuđa u BiH
- Profesionalni i etički standardi
- Ravnopravnost spolova unutar pravosudnih institucija

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL II -GRAĐANSKA OBLAST (godina I)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 23. i 24. septembar 2013. godine

Ciljna grupa: stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2012. godine i u 2013. godini do 31. 05. 2013. godine

Teme seminara:

- Prethodni postupak
- Pripremno ročište i glavna rasprava
- Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti
- Alternativno rješavanje sporova
- Sudske odluke

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL III - KRIVIČNA OBLAST (godina I)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 29. i 30. oktobar 2013. godine

Ciljna grupa: stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2012. godine i u 2013. godini do 31. 05. 2013. godine

Teme seminara:

- Principi krivičnog postupka
- Istraga

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL IV - IZVRŠNA I VANPARNIČNA OBLAST (godina I)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 20. i 21. novembar 2013. godine

Ciljna grupa: stručni saradnici i stručni savjetnici koji su počeli sa radom u pravosudnim institucijama u BiH u drugom dijelu 2012. godine i u 2013. godini do 31. 05. 2013. godine

Teme seminara:

- Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave
- Postupanje po žalbi i prigovoru - pravni lijekovi u izvršnom postupku
- Odgađanje i obustava izvršenja
- Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave
- Načela vanparničnog postupka
- Ostavinski postupak

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

GENERACIJA 2012/2014 - DRUGA GODINA

SEMINAR: MODUL I – EVROPSKA KONVENCIJA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA (godina II)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 17. i 18. septembar 2013. godine

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 1. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Evropska konvencija u kontekstu prava garantiranih članovima 5., 6. i 14.
- Ravnopravnost spolova

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL II - GRAĐANSKA OBLAST (godina II)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 03. i 04. oktobar 2013. godine

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 1. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Pripremno ročište
- Glavna rasprava sa posebnim osvrtom na dokaze
- Mjere osiguranja

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL III - KRIVIČNA OBLAST (godina II)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 04. i 05. novembar 2013. godine

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 1. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Postupak po optužnici
- Glavni pretres
- Metodologija izrade presude

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL IV - IZVRŠNA I UPRAVNA OBLAST (godina II)

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 21. i 22. novembar 2013. godine

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 1. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijave predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Izvršenje i protivizvršenje
- Vrste izvršenja
- Prethodni upravni postupak
- Ispitivanje upravnog akta

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

GENERACIJA 2011/2013 - TREĆA GODINA

SEMINAR: MODUL I – GRAĐANSKA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum: 26. i 27. februar 2013. godine - Grupa 1
25. i 26. mart 2013. godine - Grupa 2

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 2. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Metodologija izrade presude u građanskim stvarima
- Uvod presude
- Izreka presude
- Obrazloženje presude
- Jezik sudskih odluka
- Žalbeni postupak i rasprava pred drugostepenim sudom

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL II – KRIVIČNA OBLAST

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum: 28. i 29. mart 2013. godine - Grupa 1
09. i 10. april 2013. godine - Grupa 2

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 2. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Redovni i vanredni pravni lijekovi
- Skraćeni krivični postupci

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL III – ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA, MEDIJACIJA I ARBITRAŽA

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum: 08. i 09. maj 2013. godine - Grupa 1
20. i 21. maj 2013. godine - Grupa 2

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 2. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Konflikt
- Alternativno rješavanje sporova
- Medijacija u BiH
- Pojam i načela postupka medijacije
- Sud i medijacija
- Arbitraža
- Poređenje postupaka rješavanja sporova

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

SEMINAR: MODUL IV – NOSIOCI PRAVOSUDNE FUNKCIJE I DRUŠTVO

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum: 27. i 28. maj 2013. godine - Grupa 1
03. i 04. juni 2013. godine - Grupa 2

Ciljna grupa: pripravnici, stručni saradnici i stručni savjetnici koji su odslušali sve module iz 2. godine programa početne obuke. Raspored polaznika po seminarima vrši isključivo Centar na osnovu prijava predsjednika sudova i glavnih tužilaca, a u skladu s evidencijama Centra o ispunjenim uvjetima iz prethodne godine.

Teme seminara:

- Općenito o komunikaciji
- Uspostavljanje saradnje i postavljanje pitanja
- Neverbalna komunikacija
- Aktivno slušanje
- Komunikacija u sudnici - transakcioni pristup
- Asertivno komuniciranje, nasuprot pasivnosti i agresivnosti

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

KOMPLEMENTARNA OBUKA

Komplementarna obuka namijenjena je stručnim saradnicima/savjetnicima koji su završili trogodišnji program početne obuke. Međutim, komplementarna obuka nije obavezna obuka i prisustvo ovoj obuci je dobrovoljno.

SEMINAR: „DIGITALNA FORENZIKA I KOMPJUTERSKI KRIMINAL“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 03. i 04. oktobar 2013.

Ciljna grupa: stručni saradnici/savjetnici koji su završili trogodišnju početnu obuku, sudije koje rade na krivičnim predmetima i tužioci koji u prethodnim godinama nisu prisustvovali ovom seminaru

Planiran broj učesnika: 50

Teme seminara:

- Osnovi digitalne forenzike
- Pretres mobilnih telefona, kompjutera i drugih tehničkih uređaja
- Vještačenje digitalnih uređaja
- Osnove cyberkriminala
- Zakonska regulativa cyberkriminala – Budimpeštanska konvencija o cyberkriminalu
- Osnovne karakteristike digitalnih dokaza
- Pravna regulativa primjene elektronskog potpisa
- Zakon o zaštiti ličnih podataka
- Cyberkriminal i zaštita kritične informacijske strukture

Cilj seminara:

Cilj seminara je upoznavanje sudija s istraživačkim/forenzičkim tehnikama i računarskim kriminalom.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: materijali razvijeni u okviru Projekta Cyberkriminal @ IPA

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH i FMUP-a

SEMINAR: „GRAĐANSKA OBLAST ZA STRUČNE SARADNIKE“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 05. i 06. mart 2013. godine

Ciljna grupa: stručni saradnici/savjetnici koji su završili trogodišnju početnu obuku i novoimenovane sudije koje rade na građanskim predmetima.

Planiran broj učesnika: 50

Teme seminara:

- Dostavljanje
- Parnični postupak u Federaciji BiH i aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti
- Praksa kantonalnih sudova i Vrhovnog suda iz oblasti Mal-ovi, Vanparnična oblast i izvršenja

Cilj seminara:

Cilj seminara je upoznavanje stručnih saradnika s novim zakonskim rješenjima i sudskom praksom

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH

KONTINUIRANA OBUKA

LJUDSKA PRAVA

1. OBUKA: "Pravda prilagođena djetetu – (CHILD FRIENDLY JUSTICE)"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 03. i 04. juni 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme obuke:

Cilj obuke:

Metod: kombinacija učenja u učionici i on-line učenja

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: edukator obučen za ovaj vid učenja i edukatori Vijeća Evrope

Napomena: Nakon prijave zainteresirani učesnici obuke dobit će više uputa i informacija o realizaciji obuke. Održavanja prve uvodne sesije, učenja na daljinu i završne sesije bit će definirani u saradnji s Vijećem Evrope.

2. RADIONICA: „JEDNAKOST SPOLOVA I ZAŠTITA OD NASILJA U PORODICI“

U okviru UNDP/UNFPA projekta *'Prevenција i suzbijanje rodno zasnovanog i seksualnog nasilja u Bosni i Hercegovini'*

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 22. i 23. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci koji rade na predmetima iz oblasti zaštite od nasilja u porodici
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme radionice:

- Pregled relevantnih međunarodnih i domaćih propisa u oblasti rodno zasnovanog nasilja
- Neposredna primjenjivost međunarodnih dokumenata o ravnopravnosti spolova pred domaćim sudovima
- Primjena Zakona o ravnopravnosti spolova BiH i Zakona o zabrani diskriminacije BiH, sa simulacijom slučaja
- Nadležnost tužilaštava i sudova u procesuiranju krivičnih djela nasilja, uznemiravanja i seksualnog uznemiravanja
- Naknada štete i dokazivanja štete u postupcima povodom kršenja prava iz Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini
- Primjena Zakona o zaštiti od nasilja u porodici Federacije Bosne i Hercegovine, sa simulacijom slučaja

Cilj radionice:

Cilj seminara je uvođenje učesnika u osjetljivosti problematike ravnopravnosti spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 16/03) i razmatranje obaveza Bosne i Hercegovine navedenih u izvještaju UN Komiteta (CEDAW Komitet).

Metod: interaktivni, uključujući simulaciju suđenja

Edukativni materijali: Prilozi za obuku sudija i tužilaca u Federaciji BiH (Prevenција i suzbijanje seksualnog i rodno zasnovanog nasilja u Bosni i Hercegovini)

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH i UNDP-a/UNFP

3. SEMINAR: "ZAŠTITA OKOLIŠA"

Mjesto održavanja: Sarajevo ili Doboj – bit će naknadno utvrđeno

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 19. i 20. septembar 2013. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioc i svih nivoa

Planiran broj učesnika: 30-35

Teme seminara:

- Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša iz juna 1998. godine (Arhuška konvencija)
- Primjena odredbi AARHUS konvencije, s težištem na odredbi člana 9. Konvencije
- Nacionalno zakonodavstvo
- Pravo na pristup informacijama, sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu u predmetima zaštite okoliša

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je upoznati učesnike seminara s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu na području zaštite okoliša (AARHUS konvencija).

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: materijal razvijen u okviru projekta Vijeća Evrope

Edukatori: stalni edukatori CEST-a i OSCE-a

NAPOMENA: Zajednička aktivnost Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH u saradnji sa Misijom OSCE-a u BiH. Mjesto održavanja, jedno od ponuđenih, bit će naknadno dogovoreno.

4. SEMINAR „SLOBODA IZRAŽAVANJA I KLEVETA“

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 28. i 29. januar 2013. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioc i svih nivoa

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava/principi/praksa suda u Strazburu
- Odnos Zakona o zaštiti od klevete sa drugim propisima i međunarodnim konvencijama
- Sloboda izražavanja prema Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava (član 10. Konvencije)
- Razlika između slobode pristupa informacijama i odnosa sa javnosti

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je razmotriti postupanje sudova u predmetima koji se tiču klevete, pravo na slobodu izražavanja i govor mržnje.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali:

Edukatori: edukatori Vijeća Evrope i stalni edukatori CEST-a

---

5. SEMINAR: KOLIZIJA LJUDSKIH PRAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 18. i 19. april 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Uvodne napomene o evropskom sistemu zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda
- Prava i slobode garantirane EKOJLP i protokolima uz konvenciju
- Kako cijeniti koje je ljudsko pravo jače?
- Kontrola poštivanja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini od strane Evropskog suda za ljudska prava

Cilj seminara:

Seminar se organizira s ciljem ispravne detreminacije „jačeg“ ljudskog prava u predmetima i situacijama gdje su dva različita ljudska prava u koliziji.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali:

Edukatori: edukatori Vijeća Evrope i stalni edukatori CEST-a

---

6. SEMINAR: ZABRANA DISKRIMINACIJE

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: septembar 2013.
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Antidiskriminatorско pravo – kontekst, pozadina, nastanak i centralni principi evropskog prava za sprečavanje diskriminacije
- Pravni okvir EKLJP (čl. 14 i protokol br. 12) + evropske smjernice protiv diskriminacije (za EU)
- Forme diskriminiranja
- Značaj za domaće pravo
- Sudska zaštita: nacionalna i internacionalna

Cilj seminara:

Predstavljanje evropskog antidiskriminatorског prava; princip zabrane diskriminacije: sadržaj, praktičan značaj, konkretni aspekti; zabrane diskriminacije u BiH – ustavnopravni značaj

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore: edukatori FCJP, Ustavnog suda BiH, Njemačke i Ureda BiH pri Vijeću Evrope/ESLJP

NAPOMENA: Tačan datum seminara u septembru bit će naknadno utvrđen, o čemu će nakon prijave zainteresirani učesnici biti pravovremeno obaviješteni.

---

7. RADIONICA: SUDSKA ZAŠTITA PRAVA NA IMOVINU – IMOVINA KAO OSNOVNO LJUDSKO PRAVO

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: druga polovina mjeseca maja 2013. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioc

Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Pravo na imovinu kao ljudsko pravo – zaštićena područja u stvarnom i personalnom obimu, u parničnom, upravnom i krivičnom postupku
- Zaštita prava na imovinu – provođenje „testa“ u skladu sa članom 1. Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava
- Opravdanje povrede imovinskih prava – oduzimanje imovine, obeštećenje, pravilo korištenja imovine
- Primjena standarda prava na imovinu pred ustavnim sudovima u regionu

Cilj seminara:

Obučiti sudije/tužioce o konkretnim pravilima tumačenja i primjeni prava na imovinu iz čl. 1. Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda; senzibiliziranje za pitanje imovine u sudskom postupku.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatore: edukatori FCJP, Ustavnog suda BiH, Njemačke i Ureda BiH pri Vijeću Evrope/ESLJP

NAPOMENA: tačan datum seminara bit će naknadno utvrđen, o čemu će nakon prijave zainteresirani učesnici biti pravovremeno obaviješteni.

EVROPSKO PRAVO

8. SEMINAR: "UVOD U PRAVO EVROPSKE UNIJE"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 16. i 17. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Evolucija i ustavni osnovi Evropske unije
- Zadaci institucija EU i Procedure za donošenje odluka unutar EU
- Utjecaj prava Evropske unije na pravni sistem Bosne i Hercegovine
- Struktura pravnog sistema EU(I). Pregled pravnih instrumenata EU (Primarno pravo, Sekundarno pravo, Sudska praksa, Drugi instrumenti)
- Sistem pravosuđa Evropske unije i uloga nacionalnih sudova
- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH. Fundamentalni sadržaj i pregled propisa o aproksimaciji zakona.
- Usklađivanje prava Bosne i Hercegovine sa pravom Evropske unije

Cilj seminara:

Cilj seminara je upoznavanje učesnika seminara sa strukturom pravnog sistema Evropske unije.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a uz saradnju Ambasade Republike Francuske

9. SEMINAR: "PRIMJENA NACIONALNOG PRAVA I PRAVA EU OD STRANE NACIONALNIH SUDOVA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 30. i 31. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije svih nivoa

NAPOMENA: ciljnu grupu čine sudije koje ovom seminaru nisu prisustvovala u 2012. godini

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH
- Struktura pravnog sistema EU i pregled pravnih instrumenata EU
- Sistem pravosuđa Evropske unije i uloga nacionalnih sudova
- Provedba principa EZ/EU od strane domaćih sudija: primat, direktni i indirektni učinci

Cilj seminara:

Cilj seminara je upoznavanje učesnika seminara sa strukturom pravnog sistema Evropske unije i ulogom nacionalnih sudova u sistemu pravosuđa Evropske unije.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a u saradnji s IRZ fondacijom

KRIVIČNO PRAVO

10. RADIONICA: "ZAKONITOST DOKAZA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 25. i 26. februar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme radionice:

- Zakonitost dokaza - uvod
- Istražni postupak (Uloga suda u istražnom postupku)
- Optužnica
- Ovlaštenje sudije za prethodni postupak
- Ovlaštenje sudije za prethodno saslušanje
- Utvrđivanje zakonitosti dokaza u toku glavnog pretresa

Cilj radionice:

Unapređenje standarda u krivičnom postupku i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse. Cilj radionice je razmotriti pitanja vezana za zakonitost dokaza, a koja se javljaju u različitim fazama krivičnog postupka.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a, sudije viših instanci

11. RADIONICA: "TEHNIKE IZRADE PRESUDE"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 20. i 21. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije općinskih sudova – prikladno za novoimenovane sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme radionice:

- Vezanost presude za optužbu (Objektivni identitet i prekoračenje optužnice)
- Dokazi na kojima se zasniva presuda
- Vrste presuda
- Pismena izrada presude (Obrazloženje i razumljivost presude)
- Izricanje i objavljivanje presude
- Sudska praksa
- Izrada drugostepene presude, radi otklanjanja nepravilnosti na koje je ukazao žalbeni sud

Cilj radionice:

Unapređenje standarda u izradi presude, usaglašavanje metodologije izrade presude i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Metod: interaktivni

Edukativni materijali: Modul CARDS 2005

Edukatori: sudije Vrhovnog suda FBiH i kantonalnih sudova

12. SEMINAR: "SKRAĆENI KRIVIČNI POSTUPCI"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 18. i 19. februar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci svih nivoa
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Pretpretresno ročište (statusna konferencija)
- Kazneni nalog
- Sporazum o priznanju krivnje

Cilj seminara:

Cilj seminara je unapređenje efikasnosti sudova i tužilaštava u procesuiranju krivičnih djela za koja se može izreći kazna zatvora do pet godina ili manja.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

13. SEMINAR: "DJELA POČINJENA IZ MRŽNJE"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 24. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Šta je krivično djelo počinjeno iz mržnje?
- Zašto se krivičnim djelom počinjenim iz mržnje treba baviti na drugačiji način u odnosu na krivična djela?
- Kako prepoznati krivično djelo počinjeno iz mržnje?
- Odgovor institucije za primjenu zakona i rad pravosuđa
- Reakcija lokalnih vlasti
- Međunarodni i regionalni standardi

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je obučiti sudije i tužioce o specifičnostima procesuiranja krivičnih djela počinjenih iz mržnje.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: program koji je razvio ODIHR

Edukatori: edukatori i tužioci koji su radili na izradi programa obuke

14. SEMINAR: "TRGOVINA LJUDIMA" – Specijalistička obuka

Mjesta i datumi održavanja:

Sesija I – Konjic, 31. januara i 01. februara 2013. godine

Sesija II – Teslić, 14. i 15. marta 2013. godine

Sesija III – Fojnica 18. i 19. aprila 2013. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: tužioci (iz svakog tužilaštva jedan tužilac)

Planiran broj učesnika: 20

NAPOMENA:

Ova obuka se izvodi u saradnji sa Udruženjem tužilaca u Federaciji BiH kroz realizaciju projekta „Efikasan tužilac i osviještena javnost - odgovor na trendove u procesuiranju trgovine ljudima u BiH“. Projektom je predviđeno da Udruženje tužilaca u Federaciji BiH pozove učesnike ove obuke na način da grupa prijavljenih učesnika prisustvuje svakoj od tri sesije.

Zainteresirani tužioci/tužiteljice za kompletnu obuku mogu se prijaviti samo Udruženju tužilaca Federacije BiH.

Teme seminara:

- Izmjene i dopune krivičnog zakonodavstva
- Novine kod načina izvršenja krivičnog djela

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je obučiti sudije i tužioce o novim pojavnim oblicima krivičnog djela trgovine ljudima.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali:

Edukatore: tužioci koji su radili na izradi programa obuke

15. OBUKA: „PRISTUP ARHIVIMA MKSJ-a“

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: dvije grupe po jedan dan

Datumi održavanja: 22. februar 2013. godine

19. april 2013. godine

Ciljna grupa: stručni savjetnici i saradnici kantonalnih tužilaštava

Planiran broj učesnika: 8 učesnika po grupi

Teme obuke:

- Modul 1: Pregled internet stranice MKSJ-a
- Modul 2: Baza podataka - sudski spisi MKSJ-a
- Modul 3: Sudska praksa Žalbenog vijeća MKSJ-a i spisak presuda
- Modul 4: Zahtjevi za pomoć, koji se upućuju MKSJ-u, i zahtjevi za izmjenu zaštitnih mjera u skladu s pravilom 75 (H)

Cilj obuke:

Obučiti osoblje tužilaštva o metodama pretraživanja elektronskih arhiva

Metod: E-učenje

Edukativni materijali: materijali pripremljeni od MKSJ-a

Edukatori: edukatori CEST-a F BiH

---

16. -18. OBUKA: MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO – RATNI ZLOČINI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: bit će naknadno utvrđeni
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme obuke:

Cilj obuke:

Glavni cilj ove obuke je unaprijediti znanja i vještine neophodne za procesuiranje ratnih zločina.

Metod: interaktivni

Edukativni materijali: materijali edukatora na osnovu materijala za praktičnu obuku razvijenih u okviru projekta „Pravda i ratni zločini“

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH s iskustvom u procesuiranju ratnih zločina

NAPOMENA:

Planirano je da se održe 3 seminara za sudije iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava.

Precizirane teme i tačni datumi održavanja seminara bit će naknadno definirani u saradnji s OSCE-om.

Centar će početkom 2013. godine uputiti posebno pismo i obavještenje o održavanju navedenih seminara zainteresiranim učesnicima.

19.-21. OBUKA: MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO – RATNI ZLOČINI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: bit će naknadno utvrđeni
Ciljna grupa: tužioci
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme obuke:

Cilj obuke:

Glavni cilj ove obuke je unaprijediti znanja i vještine neophodne za procesuiranje ratnih zločina.

Metod: interaktivni

Edukativni materijali: materijali edukatora na osnovu materijala za praktičnu obuku razvijenih u okviru projekta „Pravda i ratni zločini“

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH s iskustvom u procesuiranju ratnih zločina

NAPOMENA:

Planirano je da se održe 3 seminara za tužioce iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava.

Precizirane teme i tačni datumi održavanja seminara bit će naknadno definirani u saradnji s OSCE-om.

Centar će početkom 2013. godine uputiti posebno pismo i obavještenje o održavanju navedenih seminara zainteresiranim učesnicima.

---

22. OBUKA: „PODRŠKA SVJEDOCIMA U KRIVIČNIM PREDMETIMA“

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datumi održavanja: 01. i 02. oktobar 2013. godine

Ciljna grupa: sudije i tužioc i kantonalnog nivoa u saradnji s odjelima za podršku svjedocima

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme obuke:

- Podrška svjedocima u krivičnim postupcima
- Šta je zapravo stres - pojmovne i terminološke nejasnoće i nedoumice, okolnosti pod kojima se javlja, manifestacija stresa, prevencija i terapija negativnih efekata stresa
- Specifična stresnost u radu sudija i tužilaca u procesuiranju optuženih za ratne zločine
- Problemi zaštite psihološkog i moralnog integriteta žrtava torture - svjedoka u procesima optuženih za ratne zločine

Cilj obuke:

Cilj ovog seminara je upoznati učesnike s mehanizmima podrške svjedocima u sudovima i tužilaštvima kao i s radom s traumatiziranim svjedocima u predmetima ratnih zločina.

Metod: interaktivni

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH u saradnji s UNDP-om

**23.-27. OBUKA: PRAKSA VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BiH – NAJČEŠĆI RAZLOZI UKIDANJA
KRIVIČNIH PRESUDA**

Mjesta i datumi održavanja:	Tuzla	04. mart 2013. godine
	Sarajevo	12. mart 2013. godine
	Bihać	19. mart 2013. godine
	Mostar	08. april 2013. godine
	Zenica	04. april 2013. godine

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije krivičnog referata i tužioci

Planiran broj učesnika: 25-30

Teme obuke:

- Bitne povrede kao razlog za ukidanje prvostepene presude
- Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

Cilj obuke:

Osnovni cilj ove obuke je unapređenje standarda u (prvostepenom krivičnom postupku) i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Metod: interaktivni

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH/Vrhovnog suda FBiH

PROJEKAT:
**“PODRŠKA PRAVOSUĐU U BiH - JAČANJE TUŽILAČKIH
KAPACITETA U SISTEMU KRIVIČNOG PRAVOSUĐA”**

28. SEMINAR: „ISTRAŽIVANJE I ISTRAŽIVAČKE SPOSOBNOSTI (TUŽIOCI I OSL)“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datumi održavanja: 22. mart 2013. godine
Ciljna grupa: tužiocima svih nivoa i OSL policije
Planiran broj učesnika:

Edukativni materijali: moduli izrađeni u okviru projekta “Podrška pravosuđu u BiH - jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa”

Edukatori: autori modula i stalni edukatori CEST-a F BiH

29. SEMINAR: „POSEBNE ISTRAŽNE RADNJE (TUŽIOCI I OSL)“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datumi održavanja: 22. april 2013. godine
Ciljna grupa: tužiocima svih nivoa i OSL policije
Planiran broj učesnika:

Edukativni materijali: moduli izrađeni u okviru projekta “Podrška pravosuđu u BiH - jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa”

Edukatori: autori modula i stalni edukatori CEST-a F BiH

30. SEMINAR: „IMUNITET SVJEDOKA (TUŽIOCI)“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datumi održavanja: 15. maj 2013. godine
Ciljna grupa: tužiocima svih nivoa
Planiran broj učesnika:

Edukativni materijali: moduli izrađeni u okviru projekta “Podrška pravosuđu u BiH - jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa”

Edukatori: autori modula i stalni edukatori CEST-a FBiH

31. SEMINAR: „KRIVIČNI POSTUPAK PROTIV PRAVNIH LICA (TUŽIOCI)“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datumi održavanja: 31. oktobar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa
Planiran broj učesnika:

Edukativni materijali: moduli izrađeni u okviru projekta “Podrška pravosuđu u BiH - jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa”

Edukatori: autori modula i stalni edukatori CEST-a FBiH

32. SEMINAR: „CYBERKRIMINAL, PRANJE NOVCA I FINANSIJSKE ISTRAGE (TUŽIOCI I OSL)“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datumi održavanja: 11. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa i OSL policije
Planiran broj učesnika:

Edukativni materijali: moduli izrađeni u okviru projekta “Podrška pravosuđu u BiH - jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa”

Edukatori: autori modula i stalni edukatori CEST-a F BiH

33. SEMINAR: „PRETRESANJE KOMPJUTERA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 23. i 24. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa i OSL policije
Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

- PRETRESANJE KOMPJUTERA – osnove
- PRETRESANJE KOMPJUTERA – praktični dio

Edukativni materijali: materijal razvijen u okviru projekta Cybercrime @ IPA Vijeća Evrope

Edukatori: autori modula i stalni edukatori CEST-a FBiH

OBUKE U SARADNJI SA IPA 2010 PROJEKAT – EU PODRŠKA ZA PROVEDBU ZAKONA, KOMPONENTA IX – SARADNJA POLICIJE I PRAVOSUĐA

34. SEMINAR: KRIVIČNI I FORENZIČKI ZNAČAJ ISTRAGE

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 04. i 05. april 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa, sudije krivičnog referata i OSL policije
Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Praktična edukacija o tome kako izvesti istragu
- Kako prikupljati, tražiti i čuvati dokaze?
- Kako se traže i osiguravaju tragovi i njihov značaj u krivičnom postupku da bi mogli postati dokaz?

Edukativni materijali: materijali izrađeni u okviru Projekta i radovi edukatora

Edukatori: međunarodni kratkoročni eksperti.

NAPOMENA: Postoji mogućnost da IPA 2010 PROJEKAT EU PODRŠKA ZA PROVEDBU ZAKONA, KOMPONENTA IX – SARADNJA POLICIJE I PRAVOSUĐA, zainteresiranim učesnicima koji dolaze van mjesta održavanja seminara osigura smještaj.

35. SEMINAR: PRAKTIČNI ASPEKT SARADNJE POLICIJE I TUŽILAŠTAVA U KRIVIČNIM ISTRAGAMA

Mjesto održavanja: Sarajevo ili neka druga lokacija
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 19. i 20. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa i OSL policije
Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Kako planirati istragu?
- Važnost zajedničkih operativnih planova, liste sa zadacima; Podjela odgovornosti i povećanje međusobnog povjerenja
- Važnost timskog rada i međusobne koordinacije u toku istrage

Edukativni materijali:

Edukatori: međunarodni kratkoročni ekspert, moguća edukacija edukatora.

36. SEMINAR: KOMUNIKACIJA SA MEDIJIMA I JAVNOŠĆU U TOKU KRIVČNE ISTRAGE

Mjesto održavanja: Tuzla
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 07. i 08. mart 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa, portparoli tužilaštava i OSL policije
Planiran broj učesnika: 30

Teme seminara:

- Na osnovu jednodnevne obuke sa domaćim i stranim ekspertima, IPA 2010 projekat će pružiti novu strategiju za komunikaciju za tužilaštva i policijske agencije kako bi se povećalo povjerenje javnosti prema radu ovih institucija.
- Kako naći dobar balans između jasnosti informacija kao i ispravnosti i tačnosti sa administrativne strane? Ko, kada i gdje ima pravo da informira medije i javnost?
- Koji komunikacijski kanali se mogu koristiti između tužioca i policijskog službenika kako se ne bi ugrozio krivični postupak?

Edukativni materijali: materijali izrađeni u okviru Projekta

Edukatore: međunarodni kratkoročni eksperti Projekta

NAPOMENA: Postoji mogućnost da IPA 2010 PROJEKAT EU PODRŠKA ZA PROVEDBU ZAKONA, KOMPONENTA IX – SARADNJA POLICIJE I PRAVOSUĐA, zainteresiranim učesnicima koji dolaze van mjesta održavanja seminara osigura smještaj.

37. SEMINAR: SARADNJA IZMEĐU TUŽILAŠTAVA

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 14. i 15. novembar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa
Planiran broj učesnika: 20

Teme seminara:

- Važnost dnevnih kontaktiranja i saradnje u krivičnim istragama između tužilaštava na svim nivoima
- Načini saradnje: dijeljenje podataka i informacija, radne metode, razmjena iskustava, okrugli stol, korištenje ljudskih resursa na najefikasniji način
- Međunarodna iskustva iz zemalja članica konzorcija IPA 2010 projekta (Mađarska i Slovenija)

Edukativni materijali:

Edukatore: međunarodni eksperti, moguća edukacija edukatora.

NAPOMENA: Postoji mogućnost da IPA 2010 PROJEKAT EU PODRŠKA ZA PROVEDBU ZAKONA, KOMPONENTA IX – SARADNJA POLICIJE I PRAVOSUĐA, zainteresiranim učesnicima koji dolaze van mjesta održavanja seminara osigura smještaj.

38. SEMINAR: "INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO U BiH – KRIVIČNOPRAVNI ASPEKTI "

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 18. i 19. novembar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Pregled zakonodavstva iz oblasti intelektualnog vlasništva
- Krivična djela povrede autorskih prava
- Hipotetički slučajevi – izrada optužnice i presude

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je upoznati učesnike sa novim zakonskim rješenjima iz oblasti intelektualnog vlasništva i krivičnopравnim aspektima zaštite intelektualnog vlasništva.

Edukativni materijali: Priručnik razvijen u saradnji sa CLDP-em

Edukatore: autori modula i stalni edukatori CEST-a FBiH

39. SEMINAR: „ZAKON O MEĐUNARODNOJ PRAVNOJ POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 25. i 26. mart 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći
- Način komuniciranja
- Postupak ekstradicije sa posebnim osvrtom na izručenje sopstvenih državljana

Cilj seminara:

Cilj seminara je obučiti sudije i tužioce o novim modalitetima saradnje između država i pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

40. SEMINAR: „ZAKONITOST DOKAZA PRIBAVLJENIH IZVRŠENJEM NAREDBE ZA PRETRESANJE STANA I PROSTORIJA“ – Projekat JTK

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 11. april 2013. godine

Ciljna grupa: tužioci
Planiran broj učesnika:

Teme seminara:
Cilj seminara:
Metod:

Edukativni materijali: materijal razvijen u okviru projekta Jačanje tužilačkih kapaciteta u BiH
Edukatori: stalni edukatori CEST-a FBiH i Projekta JTK

41. SEMINAR: „ODNOSI TUŽILAŠTAVA RAZLIČITIH NIVOVA VLASTI U BiH“ - IPA 2010 - Projekat “Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije - Jačanje tužilačke mreže“- GIZ i CILC

Mjesto održavanja: Teslić
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 09. i 10. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci svih nivoa
Planiran broj učesnika: 50

Teme seminara:

- Ustavni položaj tužilaštava u BiH - Koordinacija rada između različitih nivoa tužilaštava u BiH
- Nedostaci važećih organizacionih zakona i praksa
- Moguće unapređenje rada i poboljšanje efikasnosti tužilaštava u BiH

Cilj seminara:

Razmatranje zakonodavstva i prakse, pronalaženje adekvatnijih rješenja i dobrih praksi

Metod: Predavanje i prezentacije edukatora sa radionicama uz rad u grupama

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH, CEST-a RS i Projekta IPA 2010 “Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije“- GIZ i CILC

42. SEMINAR: „PREKOGRANIČNI KRIMINAL S OSVRTOM NA TRGOVINU LJUDIMA I DROGOM

”
IPA 2010 - Projekat “Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije - Jačanje tužilačke mreže“- GIZ i CILC

Mjesto održavanja: Neum
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 13. i 14.maj 2013. godine
Ciljna grupa: tužiocima svih nivoa
Planiran broj učesnika: 50

Teme seminara:

- EU zakonodavni okvir o prekograničnoj saradnji u predmetima organiziranog kriminala i korupcije – pravni instrumenti koji reguliraju pružanje uzajamne pravne pomoći u krivičnim stvarima
- Međunarodna pravna saradnja u krivičnim istragama u predmetima trgovine ljudima i drogom, kao oblika organiziranog kriminala (oblici ostvarivanja međunarodne pravne pomoći u ovim predmetima)
- Saradnja tužilaca BiH na međunarodnom, regionalnom i nacionalnom nivou - Dobre prakse za rad na predmetima međusobne pravne pomoći u predmetima trgovine ljudima i drogom
- Zajedničke/paralelne istrage i Zajednički istražni timovi kao alat za budućnost u prekograničnoj saradnji u predmetima organiziranog kriminala

Cilj seminara:

Razmijeniti i upotpuniti znanje o različitim oblicima prekogranične saradnje te instrumentima za međunarodnu saradnju

Metod: Predavanje i prezentacije edukatora sa radionicama uz rad u grupama

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatori: edukatori CEST-a FBiH, CEST-a RS i Projekta IPA 2010 “Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije“- GIZ i CILC

PROGRAM SPECIJALISTIČKE OBUKE SUDIJA I TUŽILACA PREMA ZAKONU O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALOLJETNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU

Prema Nacrtu Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, o sticanju posebnih znanja i kontinuiranom stručnom osposobljavanju i usavršavanju sudija i tužilaca iz oblasti dječijih prava, prijestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite brine se Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i to pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Nacrt Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku (u daljnjem tekstu: Nacrt Zakona) propisuje da Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: CEST FBiH) osigurava tužiocima i sudijama uvjerenja ili certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prijestupništva mladih i njihove krivičnopravne zaštite.

Nacrt Zakona daje akcenat na specijalizaciju sudija i tužilaca koji moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i interese mladih i posebna znanja, tako da će se u tužilaštvima, odnosno sudovima prvog stepena formirati odjeljenja za maloljetnike koja se sastoje od jednog ili više tužilaca, odnosno sudija i jednog ili više stručnih savjetnika. Nacrt Zakona predviđa i formiranje vijeća za maloljetnike na sudu drugog odnosno trećeg stepena koje će biti sastavljeno od tri sudije, određene rasporedom poslova u tom sudu, koji imaju posebna znanja iz oblasti prava djeteta i prijestupništva mladih.

Nakon što ovaj zakon bude usvojen u Federaciji BiH Centar će pristupiti izradi posebnog programa obuka. Preliminarno se predlaže da Program specijalističke obuke sudija za maloljetnike i tužilaca za maloljetnike (u daljnjem tekstu: sudija i tužilaca) obuhvata tematske cjeline kako slijedi:

I cjelina - materijalne, procesne i izvršne odredbe Zakona,

II cjelina - podzakonski akti, primjena Zakona i zaštita djece i maloljetnika oštećenih krivičnim djelom i njihova resocijalizacija i

III cjelina - međunarodni standardi u zaštiti maloljetnika i psihologija maloljetnika.

U okviru svake od tematskih cjelina posebno bi se obrađivao položaj maloljetnika kao učinilaca krivičnog djela, a posebno položaj djece i maloljetnika oštećenih krivičnim djelom.

SEMINARI U SARADNJI SA OPDAT-om I AMBASADOM SAD-a U BiH

43. SEMINAR: RATNI ZLOČINI

Mjesto održavanja:

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: bit će naknadno utvrđen prema dogovoru sa OPDAT-om

Ciljna grupa: kantonalni/okružni tužioc i sudije

Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

- Pregled zakona i sudskih odluka MKSJ-a
- Istraga – kako izgraditi predmet/spis
- Ogladni primjer - Tužioc: izrada optužnice; Sudije: izrada presude
- Opcije zaštite svjedoka
- Rad sa žrtvama
- Uobičajeni razlozi ukidanja po žalbi

Cilj seminara:

Metod:

Edukativni materijali:

Edukatore: edukatori su američki tužioc, tužioc Tužilaštva BiH i sudije Apelacionog odjeljenja Suda BiH i/ili osoblje MKSJ

NAPOMENA: Zajednička aktivnost CEST-a FBiH, CEST-a RS i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH i OPDAT-a. Tačni termini i mjesto održavanja bit će naknadno utvrđeni, o čemu će nosioci pravosudnih funkcija biti naknadno pozivom obaviješteni.

44. SEMINAR: FILOZOFIJA IZRICANJA KAZNE I FAKTORI KOJI SE UZIMAJU U OBZIR; OUZIMANJE IMOVINE I ZAŠTITA OŠTEĆENOG

Mjesto održavanja:

Trajanje: 2 dana

Datumi održavanja: april 2013

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

Cilj seminara:

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore:

NAPOMENA: Zajednička aktivnost CEST-a FBiH, CEST-a RS i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH i OPDAT-a. Tačni termini i mjesto održavanja, teme, ciljna grupa bit će naknadno utvrđeni, o čemu će nosioci pravosudnih funkcija biti naknadno pozivom obaviješteni.

45. SEMINAR: EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA – PRAKSA I OČEKIVANJA

Mjesto održavanja:

Trajanje: 2 dana

Datumi održavanja: juni 2013.

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

- Nadležnost/primjena
- Zahtjev/apelacija
- Očekivanja u predmetima navodnog mučenja, ropstva i nezakonitog pritvaranja/zadržavanja
- Praksa pred ESLJP
- Upotreba odluka ESLJP

Cilj seminara:

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore: sudije ESLJP i pravni zastupnici koji zastupaju predmete pred ESLJP

NAPOMENA: Zajednička aktivnost CEST-a FBiH, CEST-a RS i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH i OPDAT-a. Tačni termini i mjesto održavanja bit će naknadno utvrđeni, o čemu će nosioci pravosudnih funkcija biti naknadno pozivom obaviješteni.

46. SEMINAR: ODUZIMANJE IMOVINE U SLUČAJEVIMA KORUPCIJE I TERORIZMA

Mjesto održavanja:

Trajanje:

Datumi održavanja: oktobar 2013.

Ciljna grupa: tužioci svih nivoa

Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

Cilj seminara:

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore:

NAPOMENA: Zajednička aktivnost CEST-a FBiH, CEST-a RS i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH i OPDAT-a. Tačni termini i mjesto održavanja, teme, ciljna grupa bit će naknadno utvrđeni, o čemu će nosioci pravosudnih funkcija biti naknadno pozivom obaviješteni.

47. SEMINAR: ZASTUPANJE U SUDSKOM POSTUPKU

Mjesto održavanja:

Trajanje:

Datumi održavanja: novembar 2013.

Ciljna grupa: tužioci

Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

Cilj seminara:

Edukativni materijali: materijal edukatora

NAPOMENA: Zajednička aktivnost CEST-a FBiH i OPDAT-a. Tačni termini i mjesto održavanja, teme, ciljna grupa bit će naknadno utvrđeni, o čemu će nosioci pravosudnih funkcija biti naknadno pozivom obaviješteni.

48. SEMINAR: KAKO BITI BOLJI EDUKATOR - EDUKACIJA EDUKATORA

Mjesto održavanja:

Trajanje: 2 dana

Datumi održavanja: mart 2013.

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planiran broj učesnika:

Teme seminara:

- Načela edukacije odraslih
- Andragogija
- Stilovi učenja
- Planiranje lekcija
- Priprema/izlaganje
- Vizuelna pomoć/interaktivno izlaganje
- Konstruiranje/stvaranje edukacije

Cilj seminara:

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatori: profesionalni predavači u saradnji sa OPDAT-om

NAPOMENA: Zajednička aktivnost CEST-a FBiH, CEST-a RS i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH i OPDAT-a. Tačni termini i mjesto održavanja bit će naknadno utvrđeni, o čemu će nosioci pravosudnih funkcija biti naknadno pozivom obaviješteni.

PREKRŠAJNO PRAVO

49. SEMINAR: „ZAKONI IZ OBLASTI PREKRŠAJA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 08. i 09. oktobar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 35-40

Teme seminara:

- Materijalni propisi iz prekršajnogpravnog oblasti
- Propisi o prekršajima iz oblasti poreza i carina
- Zakon o prekršajima FBiH
- Primjena odredaba ZKP-a u prekršajnom postupku
- Zaštita potrošača u prekršajnim postupcima

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je obučiti sudije i tužioce o primjeni propisa u prekršajnoj oblasti, s posebnim naglaskom na odredbe Zakona o krivičnom postupku koje se primjenjuju u prekršajnim postupcima.

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

50. SEMINAR: „SAOBRAĆAJNI DELIKTI“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datumi održavanja: 24. i 25. april 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 35-40

Teme seminara:

- ZOBS FBiH
- Saobraćajni delikti (razlikovanje prekršaj – krivično djelo)

Cilj seminara:

Glavni cilj ove obuke je unapređenje standarda u prekršajnom postupku koji se vode povodom izvršenih saobraćajnih delikata i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

Edukativni materijali: materijal edukatora

Edukatore: stalni edukatori CEST-a FBiH

GRAĐANSKO PRAVO

51.-55. SEMINAR: „NOVINE U ZAKONODAVSTVU“

Mjesta i datumi održavanja:	Mostar	04. i 05. novembar 2013. godine
	Sarajevo	11. i 12. novembar 2013. godine
	Bihać	19. i 20. novembar 2013. godine
	Tuzla	27. i 28. novembar 2013. godine
	Zenica	09. i 10. decembar 2013. godine

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije

Planiran broj učesnika: 35-40

Teme seminara:

- Izmjene i dopune ZPP-a
- Aktuelna sudska praksa

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je upoznati sudije s novim zakonskim rješenjima i njihovim implikacijama u praksi.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

NAPOMENA: Održavanje i realizacija navedenih seminara u zavisnosti je sa stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Zakona o parničnom postupku. Ukoliko izmjene i dopune nastupe ranije ili tokom prve polovine 2013. godine, došlo bi do pomjeranja datuma održavanja regionalnih seminara, o čemu bi prijavljeni učesnici bili pravovremeno posebnim dopisom obaviješteni. Seminari se realiziraju u saradnji s Misijom OSCE-a u BiH.

56. SEMINAR: „AKTUELNA PITANJA IZ PARNIČNOG POSTUPKA“

Mjesto održavanja:	Sarajevo
Trajanje:	2 dana
Datum održavanja:	16. i 17. april 2013. godine
Ciljna grupa:	sudije prvog stepena
Planiran broj učesnika:	25-35

Teme seminara:

- Mjere osiguranja (privremene i redovne)
- Aktuelna sudska praksa

Cilj seminara:

Cilj seminara je razmotriti aktuelna pitanja iz parničnog postupka.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

57. KONFERENCIJA: „STVARNO PRAVO U FBiH I ZAŠTITA PRAVA VLASNIŠTVA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 27. i 28. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije prvog stepena
Planiran broj učesnika: 60

Teme konferencije:

- Stvarna prava u Bosni i Hercegovine
- Poseban osvrt na pravo vlasništva (etažno vlasništvo)
- Zaštita prava vlasništva, vlasničke tužbe
- Suparničarstvo

Cilj konferencije:

Stvarna prava u Bosni i Hercegovini prolaze kroz proces transformacije, što dovodi do novih zakonskih rješenja s kojima će se učesnici seminara upoznati.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a u saradnji s IRZ-om

58. SEMINAR: “DOSTAVLJANJE“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 13. i 14. mart 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme seminara:

- Dostavljanje
- Zakonske odredbe o dostavljanju (ZUP, ZPP)

Cilj seminara:

Cilj seminara je unapređenje standarda u parničnom postupku u pogledu standarda kod dostavljanja i praksi sudova. Seminar je namijenjen sudijama građanskog referata.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

59.- 60. OKRUGLI STOL: "PRAKSA VRHOVNOG SUDA I KANTONALNIH SUDOVA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 20. i 21. mart 2013. godine i
26. i 27. septembar 2013. godine

Ciljna grupa: sudije Vrhovnog suda Federacije BiH (građansko odjeljenje) i kantonalnih sudova (građansko odjeljenje)

Planiran broj učesnika: 25-35

Teme okruglog stola:

- Parnični postupci u Federaciji BiH
- Postupci po pravnim lijekovima
- Pregled prakse Vrhovnog suda FBiH i kantonalnih sudova
- Pregled prakse Ustavnog suda BiH i Evropskog suda za ljudska prava

Cilj okruglog stola:

Razmatranje sudske prakse Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine i kantonalnih sudova kao drugostepenih sudova u građanskom postupku.

Metod: kratka uvodna izlaganja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora

Edukatore: sudije Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine i kantonalnih sudova

61. KONFERENCIJA: "ODGOVORNOST DRŽAVE ZA NAKNADU ŠTETE"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 25. i 26. april 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 60

Teme konferencije:

- Koncept odgovornosti države
- Pasivna legitimacija
- Ratne štete
- Zakonska odgovornost i osiguranje u oblasti protivminskih akcija
- Zastara u ovom kontekstu
- Sudska praksa

Cilj konferencije:

Aktueliziranje naknade štete (nastale za vrijeme rata ili kao posljedica ratnih djelovanja) za koju odgovara država. Razmatranje slučajeva dosuđene naknade štete oštećenom.

Metod: izlaganja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, sudska praksa

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

U saradnji s BH MAC i Ženevskim međunarodnim Centrom za humanitarno deminiranje.

**62. RADIONICA: „INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO U BOSNI I HERCEGOVINI –
GRAĐANSKOPRAVNI ASPEKTI“**

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 20. i 21. februar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije koje rade na predmetima iz oblasti zaštite prava intelektualnog vlasništva
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme radionice:

- Pregled zakonodavstva iz oblasti intelektualnog vlasništva
- Topografija integriranog kola
- Oznaka geografskog porijekla
- Industrijski dizajn, patent
- Industrijska svojina
- Izrada presude

Cilj radionice:

Intelektualno vlasništvo razvojem tehnologije i ekonomskih odnosa dobija sve veći značaj. Bosna i Hercegovina je u tom smislu počela opsežne aktivnosti izmjene postojećeg zakonodavnog okvira nastojeći prilagoditi ga međunarodnim standardima. Cilj ove radionice je upoznati učesnike sa novim zakonskim rješenjima iz oblasti intelektualnog vlasništva i građanskopravnim aspektima zaštite intelektualnog vlasništva.

Metod: radionica, studija slučaja

Edukativni materijali: radovi edukatora (evtl. priručnik)

Edukatori: sudije s iskustvom u oblasti zaštite prava intelektualnog vlasništva

63. RADIONICA: „ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA SPOROVA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 13. i 14. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme radionice:

- Alternativni načini rješavanja sporova
- Institut sudske nagodbe u skladu sa zakonom o parničnom postupku
- Upućivanje predmeta na medijaciju
- Izvršnost

Cilj radionice:

Uvođenje učesnika u alternativno rješavanje sporova (ARS) i medijaciju kao jedan od mogućih oblika ARS.

Metod: radionica, studija slučaja

Edukativni materijali: Materijali edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a FBiH

64.-66. SEMINAR: "ZAKON O ZABRANI DISKRIMINACIJE"

Mjesta i datumi održavanja:

Mostar	15. mart 2013. godine
Zenica	28. mart 2013. godine
Bihać	17. oktobar 2013. godine

Trajanje: 1 dan
Ciljna grupa: sudije građanskog referata
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Zakon o zabrani diskriminacije – uvod
- Oblici diskriminacije
- Tužbe
- Teret dokazivanja

Cilj seminara:

Cilj seminara je uvođenje učesnika u osjetljivosti problematike Zakona o zabrani diskriminacije.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: Vehabović, Izmirlija i Kadribašić: "Komentar zakona o zabrani diskriminacije sa objašnjenjima i pregledom prakse u uporednom pravu", Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu, 2010.

Edukatori: sudije stalni edukatori CEST-a FBiH

67. SEMINAR: "VANPARNIČNA OBLAST"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 05. juni 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Uređenje međa
- Uređivanje suvlasničkih odnosa

Cilj seminara:

Cilj seminara je unapređenje standarda u vanparničnoj oblasti u pogledu uređenja međa i uređenja suvlasničkih odnosa.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

68. KONFERENCIJA: „NAKNADA ŠTETE“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 01. i 02. oktobar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 60

Teme konferencije:

- Naknada materijalne štete
- Naknada nematerijalne štete (bol, strah, naruženost)
- Naknada štete zbog izgubljene dobiti
- Pravni osnov
- Odgovornost za nastanak štete (slučajevi podijeljene odgovornosti)
- Utvrđivanje visine naknade – vještačenje
- Pitanje kamata u ovom kontekstu

Cilj konferencije: Cilj konferencije je predstaviti učesnicima zakonski osnov za naknadu štete, razmotriti sudsku praksu i razmotriti pitanja harmonizacije postupanja pravosudnih organa u ovoj oblasti, s ciljem unapređenja rada sudova i osiguranja načela jednakosti stranaka pred sudom.

Edukativni materijali: materijali pripremljeni za konferenciju

69. SEMINAR: “MEĐUNARODNA PRAVNA POMOĆ U GRAĐANSKIM STVARIMA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 16. i 17. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Postupak priznanja stranih sudskih odluka s posebnim osvrtom na nadležnost priznanja;
- Sarajevska konvencija o nadležnostima i priznanju stranih sudskih presuda u građanskim stvarima;
- Priznanje javnih isprava, pristup stranaca sudovima, cautio iudicatum solvi, oslobođanje stranaca od plaćanja sudskih troškova, priznanje stranih sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima u BiH i sl.
- Zakoni o parničnom postupku entiteta u BiH i drugi relevantni propisi u BiH, kao i Konvencije Vijeća Evrope koje se odnose na građanski postupak;
- Dostavljanje u inozemstvo akata o građanskim i trgovačkim stvarima i dr.

Cilj seminara: Upoznati učesnike sa novinama u međunarodnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima i u postupku priznanja stranih sudskih presuda u vezi sa međunarodnim konvencijama i međunarodnim ugovorima.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: Radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatore: stalni edukatori CEST-a

PORODIČNO PRAVO

70. SEMINAR: "NAJBOLJI INTERES DJETETA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 27. i 28. mart 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme seminara:

- Uvod u obuku: struktura i kratki pregled programa
- Standard najbolji interes djeteta
- Ostvarivanje roditeljskog staranja u slučaju odvojenog života roditelja
- Ostvarivanje roditeljskog staranja u slučaju zajedničkog života roditelja
- Evropska konvencija o ostvarivanju dječijih prava, Vijeće Evrope 1996. godine
- Konvencija o pravima djeteta, UN 1989. godine

Cilj seminara:

Cilj seminara je razmotriti ulogu suda u ovom kontekstu i upoznati učesnike seminara sa standardom najbolji interes djeteta.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

71. SEMINAR: "IZDRŽAVANJE I IMOVINSKI ODNOSI BRAČNIH PARTNERA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 12. i 13. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme seminara:

- Izdržavanje bračnog partnera
- Bračna stečevina
- Predbračni i bračni ugovori
- Odgovornost bračnih partnera za obaveze prema trećim licima

Cilj seminara:

Razmotriti pitanja izdržavanja i imovinskih odnosa i razmijeniti iskustva iz sudske prakse u oblasti bračnog prava i bračne stečevine

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

72. OBUKA: "PORODIČNO PRAVO"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje:
Datum održavanja: 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme seminara:

Cilj seminara:

Metod: kombinacija učenja u učionici i on-line učenja

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: edukatori CEST-a i Vijeća Evrope

NAPOMENA: Nakon prijave zainteresirani učesnici obuke dobit će više uputstava i informacija o realizaciji obuke. Održavanja prve uvodne sesije, učenja na daljinu i završne sesije bit će definirani u saradnji s Vijećem Evrope.

PRIVREDNO PRAVO

73. SEMINAR: "UGOVORI S ELEMENTOM INOZEMNOSTI U PRIVREDNOM POSLOVANJU"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 06. i 07. juni 2013. godine
Ciljna grupa: sudije (ciljnu grupu čine sudije, koje ovom seminaru nisu prisustvovala u 2012. godini)
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme seminara:

- Ugovori s elementom inozemnosti
- Ugovori sklopljeni elektronskim putem
- Ništavi i rušljivi ugovori

Cilj seminara:

Novi oblici sklapanja ugovora i sve veća rasprostranjenost ugovora s elementom inozemnosti zahtijevaju i upoznavanje pravosudne zajednice s novim trendovima, zbog mogućnosti pojavljivanja novih sporova u praksi.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a u saradnji s IRZ-om

NAPOMENA: ciljnu grupu čine sudije, koje ovom seminaru nisu prisustvovala u 2012. godini

74. SEMINAR: "STEČAJ, MEĐUNARODNI STEČAJ I LIKVIDACIJA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 09. i 10. april 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-35

Teme seminara:

- Stečaj
- Likvidacija
- Međunarodni stečaj

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je predstaviti učesnicima tok stečajnog postupka i likvidacije.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

75. OKRUGLI STOL: "OBLICI IZVRŠENJA KRIVIČNIH DJELA IZ OBLASTI INDIREKTNIH POREZA, CARINA, PDV-a, UTAJA POREZA I CARINSKIH DAŽBINA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: bit će naknadno utvrđen
Ciljna grupa: tužioci
Planiran broj učesnika: 25-35

NAPOMENA: Datum održavanja okruglog stola bit će naknadno utvrđen, o čemu će zainteresirani učesnici biti naknadno posebnim pismom obaviješteni.

Teme okruglog stola:

- Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“ broj: 09/05, 35/05 i 100/08), mogućnosti prevara u sistemu PDV-a;
- Oblici izvršenja krivičnog djela „porezna utaja“ iz člana 210. Krivičnog zakona BiH;
- Načini prevara i utaja carinskih dažbina

Cilj okruglog stola:

Cilj okruglog stola je predstaviti učesnicima iskustva i razmijeniti praksu u cilju efikasnijeg sprečavanja i borbe protiv ovih oblika privrednog i organiziranog kriminala.

Metod: izlaganja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a, Tužilaštva BiH i UIO

IZVRŠNO PRAVO

76. SEMINAR: „ZAJEDNIČKA IMOVINA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Datum održavanja: 07. i 08. oktobar 2013. godine
Trajanje: 2 dana
Ciljna grupa: sudije izvršnog referata
Planirani broj učesnika: 50

Teme seminara:

- Izvršenje na suvlasničkom dijelu
- Izvršenje na zajedničkoj imovini
- Izuzimanje od izvršenja
- Izvršenje na nekretninama
- Izvršenje na dionici i vrijednosnim papirima

Cilj seminara:

Kroz specifične slučajeve iz prakse sudova ukazati na izvršenje na nepokretnosti, s posebnim osvrtom na izvršenje na suvlasničkom udjelu, zajedničkoj imovini, nekretninama izvršenika.

Metod: predavanja, rad na praktičnim primjerima i diskusija

Edukativni materijali: materijali edukatora

Edukatori: sudije izvršnog referata, edukatori CEST-a FBiH

77. SEMINAR: „IZVRŠENJE S ELEMENTOM INOZEMNOSTI“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Datum održavanja: 10. i 11. juni 2013. godine
Trajanje: 2 dana
Ciljna grupa: sudije izvršnog referata
Planirani broj učesnika: 50

Teme seminara:

- Priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka
- Izvršenje bosanskohercegovačkih odluka u inozemstvu
- Izuzimanje od izvršenja

Cilj seminara:

Radom na praktičnim primjerima dati kratak osvrt na nekretninu izvršenika koja se nalazi u inozemstvu kao i na nekretnine u vanknjižnom vlasništvu.

Metod: predavanja, rad na praktičnim primjerima i diskusija

Edukativni materijali: materijali edukatora i praktikum za sudske izvršioce

Edukatori: sudije izvršnog referata, edukatori CEST-a FBiH

RADNO PRAVO

78. SEMINAR: "PRAVA RADNIKA – DISKRIMINACIJA U RADNIM ODNOSIMA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 07. i 08. novembar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara:

- Prava radnika – uvod
- Praksa sudova u primjeni propisa kojima je reguliran radnopravni status
- Otkaz ugovora na osnovu čl. 87 ZOR-a u vezi s članom 98. Zakona o radu
- Vraćanje na rad, odnosno u službu
- Primjeri iz prakse
- Penzijski staž, staž osiguranja i radni staž
- Praksa Evropskog suda za ljudska prava (u vezi s pravima radnika)

Cilj seminara:

Cilj seminara je analizirati odredbe konvencija Međunarodne organizacije rada i njihovu primjenu u Bosni i Hercegovini. Ovim seminarom želi se doprinijeti efikasnosti i zauzimanju jedinstvenog stava u rješavanju radnopravnih sporova, zbog porasta ove vrste sporova pred sudovima u Federaciji BiH.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

79. SEMINAR: "KOLEKTIVNI UGOVORI"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 09. i 10. septembar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara:

- Prava radnika – uvod
- Kolektivni ugovori kao izvor radnog prava
- Produženo djelovanje

Cilj seminara:

Cilj ovog seminara je da se nosiocima pravosudnih funkcija približi kolektivni ugovor kao izvor radnog prava.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

UPRAVNO PRAVO

80. SEMINAR: "SUDSKA PRAKSA U UPRAVNIM SPOROVIMA"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 13. i 14. juni 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Uvod u upravno pravo
- Upravni spor
- Sudska praksa Vrhovnog suda Federacije BiH i Suda BiH

Cilj seminara:

Cilj seminara je upoznati učesnike sa zakonodavnim okvirom i praksom iz oblasti upravnog prava/upravnog spora.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a / Vrhovni sud FBiH

81. SEMINAR: "SLUŽBENIČKO PRAVO"

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 10. i 11. oktobar 2013. godine
Ciljna grupa: sudije
Planiran broj učesnika: 25-30

Teme seminara:

- Pravna priroda službeničkog odnosa
- Posebnosti radnog odnosa državnih službenika
- Posebnosti kod prijema u državnu službu i popunjavanja radnih mjesta
- Premještaj državnog službenika s posebnim osvrtom na interni oglas
- Plaće i ocjenjivanje državnih službenika
- Sukob interesa i disciplinska odgovornost
- Sudska praksa u BiH

Cilj seminara:

Cilj seminara je upoznati učesnike sa zakonodavnim okvirom i praksom iz oblasti službeničkog prava.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora, slučajevi iz prakse

Edukatori: stalni edukatori CEST-a

ETIKA

82. SEMINAR: „ETIKA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 10. maj 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 40

Teme seminara:

- Međuljudski odnosi i integritet sudnice
- Očuvanje digniteta tužilačke i sudačke funkcije
- Objektivna percepcija nepristrasnosti sudija i tužilaca

Cilj seminara:

Afirmacija etičkih standarda kroz analizu relevantnih propisa i slučajeva iz prakse.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora

Edukatore: edukatori CEST-a FBiH i UDT-a VSTV-a BiH

83. OKRUGLI STOL: „PRIMJENA NAČELA JAVNOSTI POSTUPKA U PRAKSI SA POSEBNIM OSVRTOM NA ZAKON O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 23. april 2013. godine
Ciljna grupa: sudije i tužioci
Planiran broj učesnika: 20-30

Cilj: Praksa u primjeni Zakona o zaštiti ličnih podataka i afirmacija standarda u vezi sa anonimizacijom i objavljivanjem sudskih odluka.

Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi USAID-a

Edukatore: edukatori CEST-a FBiH i USAID-a

84. SEMINAR: VJEŠTINE /METODOLOGIJA KOMUNIKACIJE

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 1 dan
Datum održavanja: 21. februar 2013. godine
Ciljna grupa: tužioci
Planiran broj učesnika: 20-30
Saradnja: Projekat Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa
Metod: predavanja i diskusija

Edukativni materijali: radovi edukatora - materijal pripremljen kroz projekat JTK

Edukatore: edukatori CEST-a FBiH

OBUKA SUDSKOG I TUŽILAČKOG MENADŽMENTA

85. RADIONICA: „PLANIRANJE BUDŽETA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA I UPRAVLJANJE SUDOVIMA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 11. i 12. april 2013. godine
Ciljna grupa: predsjednici sudova
Planiran broj učesnika: 50

Teme radionice:

- Planiranje budžeta
- Upravljačko računovodstvo
- Vježba izrade budžeta prema hipotetičkom slučaju
- Strateško planiranje
- Upravljanje resursima

Cilj radionice:

Adekvatno finansiranje je uvjet za nesmetano obavljanje redovnih sudskih aktivnosti, kao i za provođenje reforme pravosudnog sistema. Cilj radionice je razmatranje adekvatnih metoda i tehnika pri planiranju prihoda i rashoda u cilju optimalnog struktuiranja budžeta i upravljanja sudovima.

Metod: interaktivni - radionica

Edukativni materijali: <http://hjpc.cest.gov.ba/mresource/>
<http://www.hjpc.ba/docs/vstvdocs/pdf/PrirucnikVSTVBiH.pdf>

Edukatore: predstavnici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva finansija i stalni edukatori CEST-a FBiH

86. RADIONICA: „PLANIRANJE BUDŽETA PRAVOSUDNIH INSTITUCIJA I UPRAVLJANJE TUŽILAŠTVIMA“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: 05. i 06. novembar 2013. godine
Ciljna grupa: glavni tužioci
Planiran broj učesnika: 30

Teme radionice:

- Planiranje budžeta
- Upravljačko računovodstvo
- Vježba izrade budžeta prema hipotetičkom slučaju
- Strateško planiranje
- Upravljanje resursima

Cilj radionice:

Adekvatno finansiranje je uvjet za nesmetano obavljanje redovnih tužilačkih aktivnosti, kao i za provođenje reforme pravosudnog sistema. Cilj radionice je razmatranje adekvatnih metoda i tehnika pri planiranju prihoda i rashoda u cilju optimalnog struktuiranja budžeta i upravljanja tužilaštvima.

Metod: interaktivni - radionica

Edukativni materijali: Priručnik za tužioce

Edukatore: predstavnici Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva finansija i ekonomski stručnjaci za upravljanje budžetom.

INFORMATIČKE OBUKE

87. OBUKA: „CMS – CASE MANAGEMENT SYSTEM“

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: I- 16. i 17. maj 2013. godine
II- 18. i 19. novembar 2013. godine
Ciljna grupa: novoimenovane sudije i tužioc
Planiran broj učesnika: 20

Teme obuke:

- Uvod u poznavanje CMS funkcionalnosti za početnike
- CMS i prateće promjene u sudu – uvodno predavanje za početnike
- Statistički podaci i izvještavanje u CMS-u i
- CMS u praksi

Cilj obuke:

Cilj obuke je predstaviti nosiocima pravosudnih funkcija informacione tehnologije, koje mogu biti od značaja za njihov rad u pravosudnim institucijama.

Metod: E-učenje

Edukativni materijali: baze podataka i materijali edukatora

Edukatori: IKT edukatori

88. OBUKA: „CMS – CASE MANAGEMENT SYSTEM“- NAPREDNE FUNKCIONALNOSTI

Mjesto održavanja: Sarajevo
Trajanje: 2 dana
Datum održavanja: I- 18. i 19. mart 2013. godine
II- 09. i 10. april 2013. godine
III- 10. i 11. oktobar 2013. godine
Ciljna grupa: predsjednici sudova, glavni tužioc, sekretari sudova/tužilaštava
Planiran broj učesnika: 20

Teme obuke:

- CMS i prateće promjene u sudu
- Statistički podaci i izvještavanje u CMS-u
- CMS u praksi

Cilj obuke:

Cilj obuke je predstaviti nosiocima pravosudnih funkcija napredne funkcije i promjene u CMS sistemu, koje mogu biti od značaja za njihov rad u pravosudnim institucijama.

Metod: E-učenje

Edukativni materijali: baze podataka i materijali edukatora

Edukatori: IKT edukatori

STUDIJSKE POSJETE I SEMINARI KOJI SE ODRŽAVAJU U INOZEMSTVU

U 2013. godini Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine imat će mogućnost da određeni broj sudija i tužilaca pozove na seminare koji će se održati u saradnji s partnerskim pravosudnim akademijama u inozemstvu.

Sudije i tužioci će o konkretnim aktivnostima biti obaviješteni prije održavanja studijskih posjeta i seminara, kada Centar bude raspolagao konkretnim informacijama.

EDUKACIJA EDUKATORA

Edukacija edukatora namijenjena je isključivo edukatorima Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine. Obaveze edukatora obuhvataju učešće u ovom obliku stručnog usavršavanja.

Status edukatora Centra regulisan je Pravilnikom o kategorijama, izboru, pravima i obavezama edukatora Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 01/09) (Pravilnik). Na osnovu Pravilnika Centar je objavio javni poziv za izbor edukatora. Nakon završenog postupka izbora edukatora, Konsolidiranu listu edukatora usvojilo je Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (Odluka br. 07-02-1896/09 od 17.07.2009. godine).

Na listi Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine je respektabilan broj sudija, tužilaca i drugih pravnih stručnjaka i eksperata koji su glavni nosioci realizacije Programa početne obuke i programa stručnog usavršavanja sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Program početne obuke i program stručnog usavršavanja u 2013. godini realizirat će se po temama razrađenim po pravnim oblastima. U tom smislu, neophodno je vršiti i obuku sudija/tužilaca i drugih pravnih eksperata usmjerenu na pitanja iz odgovarajuće pravne oblasti, kao i metodologije prenošenja znanja odraslima i učenja na daljinu.

Obukom manjih grupa stručnjaka, koji će kasnije educirati učesnike seminara, povećava se efekat date obuke.

Edukatori trebaju imati specijalne vještine i više stručnosti u relevantnoj pravnoj oblasti. Edukatori, također, trebaju biti vrsni stručnjaci iiskusni praktičari i obučavani u oblastima didaktike i tehnike učenja i prenošenja znanja na odrasle.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine organizirat će obuke za edukatore u 2013. godini, u skladu s potrebama realizacije Programa početne obuke i programa stručnog usavršavanja u 2013. godini i realizacije Srednjoročne strategije početne obuke i stručnog usavršavanja sudija i tužilaca za period 2012-2015. godine.

SAVJETOVANJA

BR.	AKTIVNOST	TEME/CILJ AKTIVNOSTI	CILJNA GRUPA I BROJ UČESNIKA	TRAJANJE	MJESTO ODRŽAVANJA/ DATUM
89.	XII savjetovanje iz krivične oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz krivične oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Federaciji BiH, zajedno sa Udruženjem sudija BiH, Udruženjem sudija RS, centrima za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i RS, Udruženjem tužilaca BiH, Udruženjem tužitelja/tužilaca FBiH, Udruženjem tužilaca RS, advokatskim komorama FBiH i RS, te Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta BiH	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Neum, juni
90.	Oktobarski pravnički dani	Savjetovanje u organizaciji Udruženja pravnika Republike Srpske i Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci	Prema prijavama organizatoru		Banja Luka, oktobar

91.	VIII savjetovanje iz građanske oblasti	Tradicionalno savjetovanje iz građanske oblasti u organizaciji Udruženja sudija/sudaca u Republici Srpskoj	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Jahorina, oktobar
92.	VI savjetovanje tužilaca u Bosni i Hercegovini	Tradicionalno savjetovanje tužilaca u organizaciji i o trošku Udruženja tužitelja/tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine	Prema prijavama organizatoru	3 dana	Neum, oktobar

93. SUDSKI KOLEDŽ – ZA SUDIJE SUDA BiH

Mjesto održavanja: određuje Sud BiH
Trajanje: 2-3 dana
Datum održavanja:
Ciljna grupa: sudije Suda BiH
Planiran broj učesnika:

NAPOMENA: Vrijeme, mjesto, teme edukativne aktivnosti za sudije Suda Bosne i Hercegovine bit će naknadno tokom 2013. godine utvrđeni od strane Suda BiH.

94. TUŽILAČKI KOLEDŽ – ZA TUŽIOCE TUŽILAŠTVA BiH

Mjesto održavanja: bit će naknadno određeno
Trajanje:
Datum održavanja:
Ciljna grupa: tužioci Tužilaštva BiH
Planiran broj učesnika:

NAPOMENA: Vrijeme, mjesto, teme edukativne aktivnosti za tužioce Tužilaštva Bosne i Hercegovine bit će naknadno tokom 2013. godine utvrđeni od strane Tužilaštva BiH.

**ZAJEDNIČKI SEMINARI CENTRA ZA EDUKACIJU SUDIJA I
TUŽILACA U FEDERACIJI BOSNE HERCEGOVINE, CENTRA ZA
EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U REPUBLICI SRPSKOJ I
PRAVOSUDNE KOMISIJE BRČKO DISTRIKTA BiH**

Nakon zajedničke sjednice Upravnog odbora Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH, Upravnog odbora Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj i Pravosudne komisije Brčko Distrikta BiH, održane 07.11.2012. godine u organizaciji CEST-a FBiH, u hotelu „Pahuljica“, Vlašić, usaglašen je prijedlog zajedničkih edukativnih aktivnosti za 2013. godinu.

Savjetovanja/konferencije iz građanske oblasti

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
1.	VIII savjetovanje iz građanske oblasti	Jahorina Oktobar 2013	3 (tri) dana
2.	„Oktobarski pravnički dani“	Banja Luka prva sedmica oktobra 2013.	2 (dva) dana

Savjetovanja/konferencije iz krivične oblasti

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
3.	XII savjetovanje iz krivične oblasti	Neum Juni 2013.	3 (tri) dana
4.	VI savjetovanje tužilaca	Neum 2013.	2 dana

Seminari u okviru Projekta za razvoj, pomoć i edukaciju tužilaštava u prekomorskim zemljama (OPDAT)

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
5.	Ratni zločini		
6.	Filozofija izricanja kazne i faktori koji se uzimaju u obzir; Oduzimanje imovine i zaštita oštećenog	April 2013	
7.	Evropski sud za ljudska prava – praksa i očekivanja	Juni 2013	
8.	Kako biti bolji edukator u oblasti prava – edukacija edukatora	Mart 2013	

Seminari u saradnji sa OSCE-om

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
9.	Aarhus konvencija i zaštita okoliša (pristup pravdi)	Sarajevo ili Doboj, 19. i 20. septembar 2013. godine	2 dana
10.	Djela počinjena iz mržnje	Tema će biti obuhvaćena u okviru VI savjetovanja tužilaca	

Seminari u saradnji sa Vijećem Evrope

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
11.	Zaštita od klevete u vezi sa članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima	28. i 29. januar 2013. godine Sarajevo; Banja Luka, 30. i 31. januar 2013. godine	2 dana

Seminari u saradnji sa USAID-om

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
12.	Primjena načela javnosti postupka u praksi sa posebnim osvrtom na Zakon o zaštiti ličnih podataka	Sarajevo, 23. april 2013. godine; Banja Luka, 25. april 2013. godine	1 dan

Seminari u saradnji sa VSTS – Projekat Jačanje tužilačkih kapaciteta

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
13.	Vještine metodologije komunikacije	Sarajevo, 21. februar 2013. godine; Banja Luka, 20. februar 2013. godine	1 dan
14.	Planiranje budžeta pravosudnih institucija – tužilaštva- Priručnik za tužioce i budžet	Sarajevo, 05. i 06. novembar 2013. godine	2 dana

Seminari u saradnji sa GIZ I CILC IPA 2010- Projekat “Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije”

Rb.	Naziv seminara	Mjesto održavanja i datum	Dana trajanja
15.	Odnosi tužilaštava različitih nivoa vlasti u BiH	Teslić, 09. i 10. septembar 2013. godine	2 dana
16.	Prekogranični kriminal s osvrtom na trgovinu ljudima i drogom	Neum, 13. i 14. maj 2013. godine	2 dana

PRIJAVNI OBRASCI

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

ZBIRNA PRIJAVA ZA PROGRAM POČETNE OBUKE

SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2013. godini predsjednik suda / glavni tužilac _____ prijavljuje sljedeće stručne saradnike/savjetnike dipl. pravnike na edukativne aktivnosti:

Označite slovom x odgovarajuće polje / godinu za svakog polaznika početne obuke.

Rb.	Ime i prezime	Datum rođenja	Status: saradnik/savjetnik	I godina	II godina	III godina

Rb.	Ime i prezime	Datum rođenja	Status: saradnik/savjetnik	I godina	II godina	III godina

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

U skladu sa zakonima o centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH i Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća/savjeta BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, centri organizuju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno završe program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE –ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

ZBIRNA PRIJAVA ZA SUDIJE

SUD:	ADRESA SUDA:		
Kontakt osoba suda:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2013. godini predsjednik suda _____ prijavljuje sljedeće sudije na edukativne aktivnosti:

Br.	Ime i prezime sudije	Datum rođenja	Referat	Centralizovana edukativna aktivnost	Regionalna edukativna aktivnost

Br.	Ime i prezime sudije	Datum rođenja	Referat	Centralizovana edukativna aktivnost	Regionalna edukativna aktivnost

Predsjednik suda

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim sudijama i tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze 4 dana obavezne edukacije, ali ne i više od toga.

Predsjednici suda i glavni tužioci raspoređuju sudije i tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА - BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE – ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

ZBIRNA PRIJAVA ZA TUŽIOCE

TUŽILAŠTVO:	ADRESA TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2013. godini glavni tužilac _____ prijavljuje sljedeće tužioce na edukativne aktivnosti:

Br.	Ime i prezime tužioca	Datum rođenja	Referat	Centralizovana edukativna aktivnost	Regionalna edukativna aktivnost

Br.	Ime i prezime tužioca	Datum rođenja	Referat	Centralizovana edukativna aktivnost	Regionalna edukativna aktivnost

Glavni tužilac

NAPOMENA:

Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine omogućit će svim sudijama i tužiocima da ispune svoje zakonske obaveze 4 dana obavezne edukacije, ali ne i više od toga.

Predsjednici suda i glavni tužioci raspoređuju sudije i tužioce na seminare, ali mogu odrediti i osobu iz svog suda/tužilaštva koja će kontaktirati sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prijave sudija i tužilaca bez autorizacije predsjednika suda/glavnog tužioca neće biti razmatrane.

BOSNA I HERCEGOVINA – БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA POČETNE OBUKE U 2013. GODINI – ZA
STRUČNE SARADNIKE I SAVJETNIKE**

Ime i prezime polaznika:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Status polaznika: <ul style="list-style-type: none"> • Stručni savjetnik • Stručni saradnik			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

U 2013. godini predsjednik suda / glavni tužilac prijavljuje _____:

za učešće u Programu početne obuke:

- 1. godina
- 2. godina
- 3. godina

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

U skladu sa zakonima o centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH i Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća/savjeta BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, centri organizuju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno završe program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA KOMPLEMENTARNE OBUKE
U 2013. GODINI
– ZA STRUČNE SARADNIKE SA ZAVRŠENOM TROGODIŠNOM POČETNOM OBUKOM**

Ime i prezime polaznika:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Status polaznika: <ul style="list-style-type: none"> • Stručni savjetnik • Stručni saradnik			
SUD/TUŽILAŠTVO:	ADRESA SUDA/TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba suda/tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa:

Za učešće u Programu komplementarne obuke zaokružite aktivnosti kojima želite prisustvovati:

- Konferencija: Aktuelna praksa iz građanske oblasti za stručne saradnike općinskog nivoa
- Radionica: Tehnike izrade presude u krivičnim predmetima
- Seminar: Digitalna forenzika i kompjuterski kriminal
- Radionica: Tehnike izrade presude u građanskim sporovima

Predsjednik suda/glavni tužilac

NAPOMENA:

U skladu sa zakonima o centrima za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH i Republike Srpske, prema uputstvima i pod nadzorom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća/savjeta BiH, a na osnovu odobrenog trogodišnjeg programa, centri organizuju početnu obuku za osobe koje se namjeravaju baviti profesijom sudije ili tužioca. Polaznicima koji uspješno završe program početne obuke centri dodjeljuju Uvjerenje o završenoj početnoj obuci. Ovaj program predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da će stručnim saradnicima biti pružena obuka iz 12 modula.

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

U 2013. GODINI – ZA SUDIJE

Ime i prezime sudije:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Referat/predmet na kojem sudija radi:			
SUD:	ADRESA SUDA:		
Kontakt osoba suda:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa

U 2013. godini predsjednik suda prijavljuje _____

sudiju na sljedeće aktivnosti:

Br.	Pravna oblast	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

BOSNA I HERCEGOVINA –БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА- BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE -ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDACA I TUŽITELJA
ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА
PUBLIC INSTITUTION CENTRE FOR JUDICIAL AND PROSECUTORIAL TRAINING OF FBiH

**PRIJAVNI LIST ZA SEMINARE IZ PROGRAMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA
U 2013. GODINI – ZA TUŽIOCE**

Ime i prezime tužioca:	Ime jednog roditelja:	Datum rođenja:	Mjesto rođenja:
Referat/predmet na kojem tužilac radi:			
TUŽILAŠTVO:	ADRESA TUŽILAŠTVA:		
Kontakt osoba tužilaštva:	Telefon:	Fax:	E-mail adresa

U 2013. godini glavni tužilac prijavljuje _____

tužioca na sljedeće aktivnosti:

Br.	Pravna oblast	Naziv aktivnosti	Trajanje	Mjesto i vrijeme održavanja

